

Rin65

MONASTIREA SINAI A IN ANUL 1895

Tip. GUTENBERG, str. doamnei 23 Bucurasi.

MONASTIREA SINAI A

ROMANIA
ROMANE

24598

La 15 August 1895 se împlinesc două sute de ani de când s'a fundat mănăstirea Sinaia.

Insemnătatea ce a luat în acest răstimp acest sfânt locaş şi localitatea dinprejurul său, şi mai cu seamă acum de câţiva ani, prin alegerea ca locuinţă de vară făcută de familia Regală a României, prin dezvoltarea cea mare a industriei, prin frumuseţea la care a ajuns oraşul, care e acum neîndoios unul dintre cele mai frumoase, dacă nu cel mai frumos oraş din ţara Românească, ne-a făcut să întreprindem publicarea albumului de faţă în care am vrut să dăm publicului istoricul pe scurt al Monăstirei şi al localităţii cu numele Sinaia, ilustrându-l cu câte-va gravuri de un interes pe care îl credem netăgăduit.

In scrierea acestor rânduri, ne-am slujit mai ales de

operele Arhimandritului Enăceanu ¹⁾, ale Arhimandritului Nifon ²⁾ superiorul Mănăstirei Sinaia şi ale D-lui Léo Bachelin ³⁾.

Sinaia e un oraş de munte aşezat în partea cea mai de apus a văii Prahovei, numită ast-fel după râul Prahova, care curge aci vijelios, aci cu minte ; azi răzvrătit, mâine liniştit.

Peisagiul în mijlocul căruia se află situată Sinaia, e de o frumuseţe rară. Munţii sunt înalţi şi plini de brazi şi de fagi, virfurile uneori sunt stîrbite şi stîncose, dar alte ori sunt rotunde şi acoperite cu iarbă desă unde excursioniştii pot culege multe specimene de floră

- 1) „Sinaia”.
- 2) Monăstirea Sinaia, Aniversare jubilară
- 3) „Castelul Peleş”, din „Biblioteca pentru toţi”.

3 44.343 6

alpestră între care frumoasa florie care se numește Florea Reginei. Pe aceste înălțimi își pasc și păstorii turmele de oi care stau pe acolo toată vara. Pe alocurea zăpada nu se topește nici odată, sus între stânci se află cuiburi de vulturi, căprioarele se plimbă în cete prin locurile șese ce găsec, iar în păduri se află vizuini de urși.

Și pe când împrejurul său natura admirabilă se află pe alocurea în totă sălbăticia ei, orașul e dintre cele mai frumoase, dintre cele mai «europene» ce poate fi. Stradele sunt drepte, bine șoseluite, cu alee de copaci pe margini; dincolo de șanțurile de pe marginile lor se întind grădini minunate îngrijite și așezate, iar în mijlocul verdeții și florilor lor se ridică vile într'adevăr frumoase, cu o arhitectură plină de fantazie și de gust.

Pentru călători sunt oțeluri mari și mici, oțeluri scumpe, cu grădini, cu parcuri înfrumusețate cu havuzuri, cu chioșcuri de muzică, cu mâncări excelente, și oțeluri mici în care mâncarea e aproape tot atât de bună. Peste tot veselie, în aerul acela curat care îți dă sănătate și adese-ori seara ecourile munților repetă notele dulci și puternice ale cântăreților cari se plimbă pe cărările dimprejur sub limpedea lumină ce dă electricitatea.

În partea despre Miazănoapte a acestui oraș minunat se află o culme

frumousă, de pe care orașul se vede ca într'o panoramă. Aci, alături de un platou mare, se află Monăstirea Sinaia,

prea frumos restaurată acum, care a fost zidită acum două sute de ani, la 1695, de marele spătar Mihail Cantacuzino, omul de bine care a zidit și spitalul Colții și alte așezăminte pioșe.

În locul unde se află acum Monăstirea Sinaia, se zice că întâi și întâi s'a stabilit niște puznici, cari încet-încet se apropiară unii de alții și prin veacul XV colonia religioasă a fundat o biserică careia i-a pus numele Sfântul Nicolae, protectorul omenilor cari luptă cu natura, de unde se poate vedea cam ce rău trebuie să le fi fost traiul.

Va să zică, «Sfântul Nicolae» s'a numit mai întâi actuala Monăstire Sinaia, care luă însemnătate mai mare în veacul XVII, mulțumită unei fundațiuni făcută de Mihail Cantacuzino unul dintre urmașii numeroșii familii care emigrase din Bizanț în România și al cărui nume a rămas strâns legat de istoria politică și religioasă a țării.

Fundația lui Mihail Cantacuzino s'a făcut în chipul următor:

Tatăl său, postelnicul Constantin, fu sugrumat în 1663 din porunca lui Grigore Ghica în pivnițele Monăstirei Znaovu. Din această pricină Cantacuzineștii, familia lui, după întâia lui domnie — căci Grigore Ghica a domnit de

Marele Spătar Mihail Cantacuzino

Nicodim, întâiul Stariț al Monăstirei Sinaia

Fațada spre apus. Sf. această și de viață dătlăre cruce, ridicată este de prea luminatul și prea slăvitul Domnu Jó Șerban Cantacozino Voivod adevăratul nepot al bătrînului Șerbanu prea bunului și în pomenirea vecinică întemeiată la capul acestui frumos și minunat pod, carele însuși împreună și cu iubitul său gg. Voivod (acesta a fost unul din fiii săi) la lucrarea lui, au stătut..... se întreprinse literile din pricina... dărămărilor și șterse.

La subțiora crucii. Pentru ca și Măriei selle în veci bună pomenire și mulțumită să'i vie și să'i rămîie lui și Dîmnei lui Mariei, și cocnilor lui, făcutu's-a acest pod și această Dumneedească cruce, s'au ridicat întru al 4-le anu al Domniei selle la anul dela qidirea luni 7191. Meșța agust (dela Hristos 1683)

În fața crucii sore răsărit. La ridicarea acestei cinstite și de viață făcătorei cruci, arătă osteneța și strădania faceri acestui mare și temeinic pod întru vecinica pomenire a prea luminatului acestui precum în întia față s'au dis, eră aceea ce a stat față la a ei sfintire au fost și cinstiți boeri neamu Măriei selle ce s'au întîmplat la facerea podului acestuia împreună cu a lor luminat D-niei selle, setoși cu multă stredanie și osteneală dela începerea podului pînă la săvîrșit care împreună sunt aceștia: Radu Nasturel vel Ban, Badea Bălăcenu vel Vornic Grigorie Grădiștenu vel logofăt, Vladul Cocorăscu bivel logofăt, Constantin Brincoci eunu vel spătar, Jordache Cantacozino vel stolnic, Alessandru bivel stolnic, Mihail bivel Pitar, Tănase bivel Armașu, Constantin Bălăcenu vel Agă, Șerban bivel logofăt, Ferea bivel vistieru, Șerban vel Căpitanu, zal eșegi, Pirvu Cretulescu vel Postelnic. Fiind silitor și rionitori prea slăviți lucrători și aceștia cruci. Drept aceea s'a scris ca să fie de vecinica pomenire. (Maî sunt două linii de litere șterse).

No. 1. Tava de argint d'aurit, dat de Șerban V. V. Cantacozino, ce fu hrăpîită de turci de la Wiena și cumpărată de Vodă cînd trecea oștirea turcească prin țară. Dată de pomană la Mst. Mărgineni la anul. 1696. No. 2. Agra de Fildis cu aur și un Smaragd de Mihail Cantacozino Mst. Sinaia din reg. fam. bisant. a Cantacoz. anu 1337.

două ori — au prigonit pe cât au putut pe partizanii săi, iar el venind a doua oră domn, și aflând acestea, a pornit cu ură asupra Cantacuzineștilor, hotărând să-i omore. Aflând despre acesta, tot némul li se risipi care pe unde apucă; Mihail Cantacuzino apucă spre Cămpina spre a trece de acolo peste munți la Brașov.

Făcu drumul singur, un drum așa de greu în cât fu nevoit să-și lase calul în voia întâmplării în valea Prahovei iar el urcă coasta *Molomoțului* (pe atunci așa se numea locul pe care e zidită monastirea) și se vîri într'un zărnac format de un izvorăș ce țîșnea dintr'un mal, unde apa curată a izvorășului îl potoli setea și îl mai împu-ternici.

Atunci zise el în sineși îngenunchiînd și ridicînd ochii către cer:

— «Maica Domnului cea sfântă și pu-ternică, ajută-mă să scap de această pri-

tenă, că chiar în acest loc voi ridica ție
monastire, frumos înzestrată».

După ce se rugă, chiar în acea clipă zări printre burueni și copaci o potecă care urca spre desișul pă-
durii. Pe ea apucă și se vede că întâlnește
vre-unul din călugării statorniciți acolo,
care îl ajută, căci peste două zile ajunse
în Brașov de unde cu alți prieteni se duse
la Constantinople, și de aci izbuti a ridica
pe tron pe fratele său mai mare, Șerban,
la 1679.

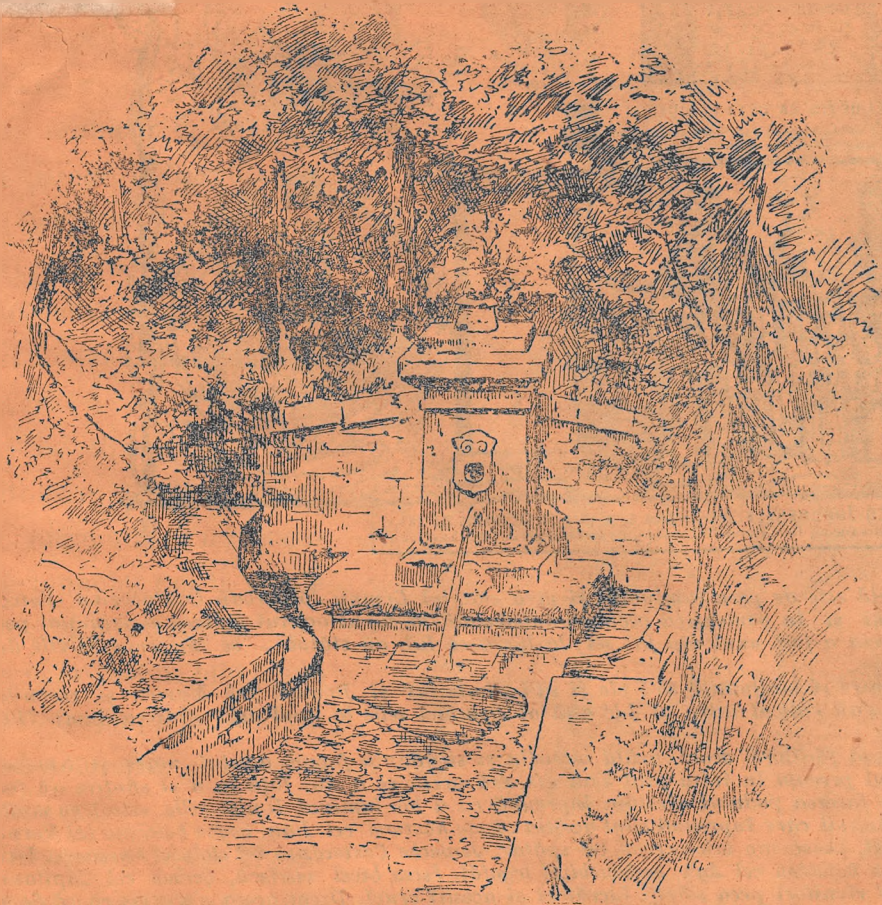
La 1680 spătarul Mihail plecă la închi-
năciunea sfintelor locuri și cu acest prilej
vede Palestina, vede Sfântul Mormînt, vede
muntele Sinaii, ale cărui mănăstiri atât îl
lăsă de impresionat în cât hotărăște chiar
de acolo că în așa chip să facă la întor-
cere monastirea ce a făgăduit Maicei Dom-
nului când l'a scăpat de furia lui Vodă.

Spre dovadă despre asemănarea acesta,
iacă ce zice Mihail Cantacuzino însuși
într'un act:

«Și eți robul lui D-zeu cel mai mic, Mihail Spătaru
Cantacuzino am luat pre D-zeu într'ajutor din totă vir-

**Intâia cruce cu care s'a servit
la târnosirea monăstirii la 1695**

**Fântăna pe locul unde a băut apă Mihail Cantacuzino înainte
de a clădi Monăstirea Sinaia**

**S. S. Arhimandritul Nifon, starițul actual al
Monăstirei Sinaia**

tutea și din totă inima și cu tot sufletul și cât mi-au fost putința nevoindu-mă, nu din ceva al meu ci din cele ce m'au miluit iar prea bunul D-zeu și stăpân am zidit din temelie și am înălțat un skitișor numindu-se *Sinaia după asemănarea Sinaii cei mari* întru slava și lauda Domnului și întru cinstea Adormirei Stăpânei noastre, Maicei Sfinției sale, pe apa Prahovei, la pustie, sub muntele Bucegiului».

o capelă foarte mică, foarte întunecată și foarte veche care trebuie să fie o rămășiță din prima mănăstire, poate capela sfântului Niculae, care când s'a reparat mănăstirea o fi fost așezată ca să nu o dărâme în noua construcție a lui Mihai Cantacuzino.

Sfântul locaș a fost târnosit în ziua de 15 August 1695 cu o pompă ne mai pomenită; chiar Domnitorul Constantin Brâncoveanu fu față. Sărbarea ținu trei zile

Capela

Construcțiile făcute de Mihai Cantacuzin sunt cele care și azi se află în ființă împrejmuite cu zid și care numesc cetate. Ele se compun dintr'un pătrat de ziduri goale pe din afară și care adăpostesc pe dinăuntru rânduri de chilii, în jurul unei pajiști în mijlocul căreia se ridică o biserică modestă și veche. Pe zidul de lângă ușe, la dreapta și la stânga, se ved fresce vechi înfățișând pe fondator în mijlocul numeroasei sale familii.

În curtea din năuntru se află în zidul înconjurător

în laude, cântare și ospete îmbelșugate, și toți se minunau de frumusețea locului, curățenia aerului și bunătatea apei.

Alături de mănăstire se află acum biserica și case de locuit.

În 1696 mănăstirea în care la început erau numai câțiva călugări, începe să se populeze bine, astfel că în vremuri de liniște și pace în țară, erau câte 70—80 de călugări și tot-d'a-una în răstimpul de 200 de ani

Tip. GUTENBERG - București

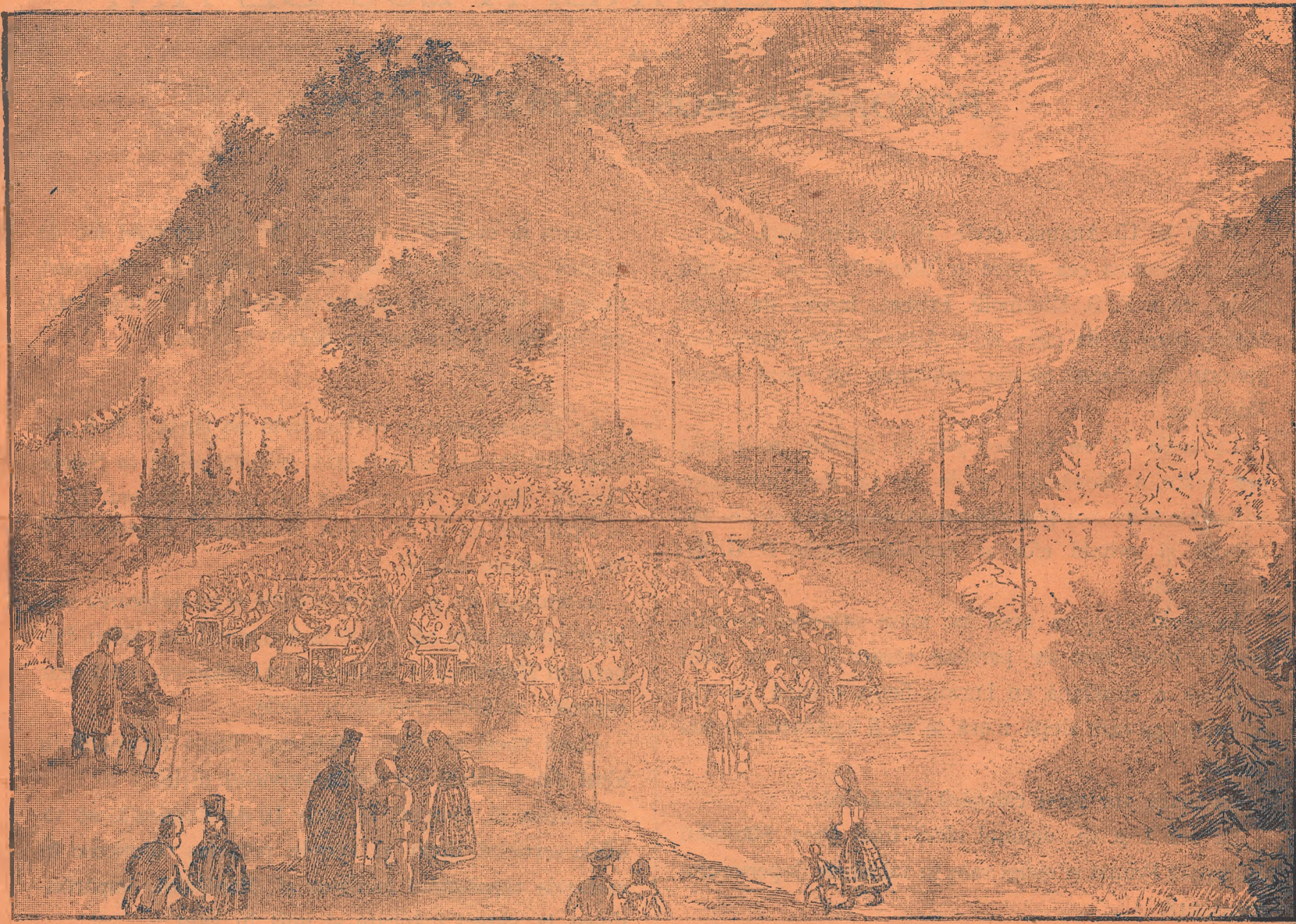
Vederea actuală a Sinaei și a monastirei

Fotogr. și clișeul Fr. Duschet.

de la clădirea ei, a slujit nu numai de adăpost părinților în vreme de pace ci și de cetate de apărare în timp de războaie și de adăpost multora în timp de restriște și de băjenii.

De ore-ce și mănăstirea ca ori-ce instituție, prosperă mai repede sau mai încet după capacitatea și râvna

Cantacuzino și singur după mărtea acestuia la prosperitatea mănăstirii, i-a înmulțit averea și privilegiile, *Nifon* unul dintre cei mai de frunte prin activitatea sa; el a predat-o urmașului său restaurată, avută cu scutiri și privilegii noi, *Ioasaf*; și în sfârșit acum sfânta monăstire se află călăuzită cu cea mai mare înțelep-

Serbarea jubilară din 1895. — Masa săracilor

de lucru a superiorilor, vom aminti aci și numele stariților buni pe cari i-a avut Sinaia: *Nicodim* care a fost primul ei stariț care a lucrat și odată cu Mihail

ciune unită cu o deosebită pricepere de prea îndatoritorul respectabil arhimandrit *Nifon* ales stariț la 12 Iulie 1888.

PROGRAMUL

SERBARIIMPLINIREI A 200 DE ANI

DE LA

FONDAREA MONASTIREI SINAIA

Marți la 15 August, orele 10 de dimineață, se va face în biserica cea mare a Mănăstirii, un serviciu divin de I. P. S. Mitropolit Primat, însoțit de clerul Mitropolitan și de către S. S. Arhimandritul Nifon, superiorul Mănăstirii Sinaia, împreună cu clerul Sfintei Mănăstiri.

La ora 11, se va face primire oficială pe galeria cea mare a Mănăstirii, unde se va servi invitaților și se vor ține discursuri de către I. P. S. Mitropolitul Primat și primul efor al Spitalelor civile, D. G. Gr. Călugăreanu.

La ora 11¹/₂ va avea loc masa săracilor aranjată pentru cinci sute de persoane, cărora li se va oferi o pâine, o strachină cu bucate fierte, o cană cu vin și linguri pe care după masă le va fi îngăduit a le lua de tot.

La masă vor servi călugării Mănăstirii.

La ora 1 p. m., dejunul oferit Inalt Prea Sfântului Mitropolit Primat și suitei sale, în saloanele Superiorului Mănăstirii.

În tot timpul cât va ține masa săracilor, muzica militară va cânta felurite cântece naționale.

Seara la orele 8¹/₂ va avea loc un splendid foc de artificii pe platoul de la spatele Bisericii celei mari, unde se va ridica și un frumos arc de lemn împodobit cu verdeață și luminat cu focuri bengale.

La această serbare va lua parte pe lângă I. P. S. Mitropolitul Primat, toată lumea oficială aflată la Sinaia Domniilor Miniștri, Domniilor miniștri străini, Domniilor Efori ai Spitalelor civile cu soțiile dumnealor, Directorul și tot personalul Eforiei.

Însărcinați cu pregătirile acestea și cu dirigearea serbării acestei zile, au fost S. S. Arhimandritul Nifon, Superiorul Mănăstirii și D. Alexandru Gălășescu, funcționar superior al Eforiei Spitalelor civile.

Corul vocal al Sfintei Mănăstiri Sinaia împreună cu altul din Capitală vor cânta serviciul divin.

A doua zi, Mercuri, la orele 10 de dimineață, se va oficia serviciul divin și marele parastas ctitoricesc în memoria răposatului fondator al Mănăstirii, împărțindu-se la săraci mâncare și milă în bani.

